

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
-------------	---

ROZDZIAŁ I

TRAKTAT WERSALSKI – PRELUDIUM II WOJNY ŚWIATOWEJ

Kongres pokojowy w Wersalu	10
Argument etnograficzny	10
Międzybórz ostoją polskiego ewangelicyzmu	11
W rodzinnej tradycji	13
Twórcy odrodzonej Rzeczypospolitej	15
Sprawa polska w Wersalu	17
Sprzeciw premiera Lloyda George'a	18
Syców a sprawa polska	19
Listy sycowian 1919	21
Zmasowana propaganda	25
Z pamiętników sycowskich burmistrzów	27
Komisja delimitacyjna	29
Wytaczanie granicy	31
Posiedzenia komisji	32
Najsłynniejszy mostek Europy	33
Walka o Ślizów i Dziadową Kłodę	35
Ks. Marcin Pancherz (1867–1941) – męczennik za polskość	36
Cztery czarne owce	37
Apogeum nienawiści	38
Sycowska Nowa Polska	40
Deutschlands Sterbestunde – godzina śmierci Niemiec	41
Wystąpienia premiera Ignacego Paderewskiego	43
Ewakuacja	44
Wkroczenie Polaków do Rychtała i Bralina	44
Miłe powitanie w Bralinie	45
Grób nieznanego żołnierza	45

Skutki gospodarcze dla powiatu.....	48
Pożegnanie i nadzieja powrotu.....	48

ROZDZIAŁ II
WRZESIEŃ 1939

Zaborcze plany sąsiadów.....	51
Przygotowania i wybuch wojny.....	55
Po niemieckiej stronie granicy.....	55
Po polskiej stronie granicy.....	59
Losy polskiej straży granicznej.....	80
Panika.....	81
Niemiecki terror na terenach wschodnich.....	83
Losy polskich żołnierzy.....	86
Sycowscy obrońcy Warszawy.....	88
Represje.....	91
Losy duchownych.....	97

ROZDZIAŁ III
CZAS WOJNY

Selekcja mieszkańców pogranicza.....	105
Przygotowania i wojna z Sowietami.....	107
Pogrzeby.....	110
Kontakty międzyludzkie.....	116
Książęcy zamek, folwarki i cegielnie.....	134
Skazani na siebie.....	141
Popłoch i histeria.....	146
Ruch oporu na pograniczu polsko-niemieckim.....	152
Niemieckie obozy jenieckie i obozy pracy.....	172
Niepokój i strach.....	181

ROZDZIAŁ IV
PAMIĘTNY STYCZEŃ 1945

Przymusowy exodus.....	187
Armia Czerwona zbliża się do granic Rzeszy.....	200
Bitwy i walki na wschód od Sycowa.....	208
Walki na południe od Sycowa.....	216
„Druga linia obronna”.....	223

Walki o Oleśnicę i Trzebnicę	230
Cywile między frontami	234
A co w Sycowie?	238

ROZDZIAŁ V

GROSS WARTENBERG POD RADZIECKĄ ADMINISTRACJĄ

Dni chaosu i bezprawia	252
Pod zarządem wojennego komendanta	257
Zdobyczne folwarki zapleczem dla armii	264
Aresztowania i obozy pracy	274
Trudny czas	278
Los niemieckich rozbitków	284
Pochówki	288
Próba stabilizacji	290

ROZDZIAŁ VI

NIM NASTAŁ KONIEC WOJNY

W Czechosłowacji	299
Na niemieckiej ziemi	306
Wojenne losy ludzi pogranicza	313
Powroty pełne przygód	319
W niemieckich obozach koncentracyjnych	325
Powroty sycowian	327
Nasze Rosjanki	331

ROZDZIAŁ VII

DWUWŁADZA

Pierwsze struktury powojennej władzy	337
Sycowskie starostwo	346
Odnalezione „skarby”	354
Wojsko polskie w Sycowie	362
Po 9 maja 1945 r.	366
Wieża i kościoły ocalały	371
„Chłopcy od brudnej roboty”	373
Wysiedlenia	375
Siła i moc władzy ludowej	389
Stabilizacja	396
Obcy opuszczają Syców	416

ROZDZIAŁ VIII
STALINIZM

Wojskowe formacje niepodległościowe	422
Antykomunistyczny ruch niepodległościowy	422
Śledztwo	430
Nawracanie na polskość	432
WUBP, KBW i NKWD zwierają szeregi	433
Zbrodnie i kara	442
Czystki	449
Oświata	465
Śmierć Stalina	482
Spółdzielnie produkcyjne – czyli kołchozy	484
Cześć ich pamięci	501
<i>Małgorzata i Stanisław Kozłowski, Krzysztof Zielnica (1936–2012)</i> – wspomnienie	509
Bibliografia	523
Skróty	530
Spolszczenia i zapożyczenia z języka niemieckiego	532
Indeks osób	534
Indeks miejscowości z konkordancją	551
Szczegółowe opisy ilustracji	562